

बारेकोट गाउँपालिका गाउँ सभाको
२१ औं अधिवेशन समउद्घाटन समारोहमा
गाउँपालिका अध्यक्ष
श्री वीर बहादुर गिरीद्वारा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम

बारेकोट गाउँपालिका, जाजरकोट
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
२०८२।०३।०८

गाउँ सभाको २१ औं अधिवेशनमा उपस्थित हुनु भएका

गाउँ सभा सदस्य ज्यूहरु,

सभा सञ्चालन सचिवालयका कर्मचारीहरु ।

स्थानीय सरकारको प्रमुखको हैसियतले सम्मानित गाउँसभालाई चौथो पटक नीति तथा कार्यक्रम मार्फत सम्बोधन गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्तै खुसी लागेको छ ।

यस अवसरमा सर्वप्रथम नेपाली जनताको राजनीतिक स्वतन्त्रता, आर्थिक समृद्धि र सामाजिक न्यायको लागि जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने वीर शहिदहरु प्रति उच्च सम्मान सहित हार्दिक श्रद्धासुमन व्यक्त गर्दछु । विभिन्न कालखण्डमा भएका राजनीतिक आन्दोलन र सङ्घर्षमा घाईते अपाङ्ग र वेपत्ता हुनुहुने महान व्यक्तिहरु प्रति उच्च सम्मान छ । साथै वि.सं. २०८० साल कार्तिक १७ गते गएको जाजरकोट भूकम्पकाबाट ज्यान गुमाउनुहुने १०१ जना मृतकहरु प्रति हार्दिक श्रद्धासुमन व्यक्त गर्दछु ।

आजको नयाँ व्यवस्थामा पुरानो अवस्थाको निरन्तरता भत्काउनु हामी सबैको साझा कर्तव्य हो । यो युगिन कर्तव्य पुरा गर्नु नै हामी सबैको उद्देश्य हो । यही मर्म बोधका साथै हामी आज निरन्तरताको २१ औं गाउँसभामा उपस्थित भएका छौं । हाम्रो यो बजेट अधिवेशनलाई बारेकोटी जनताले ठूलो आशा उत्साह र भरोसाको साथ हेरिरहेका छन् । यो बेला सीमित स्रोत साधनको अधिकतम प्रयोग र उपयोगबाट असीमित आवश्यकता र इच्छा चाहानाहरुको सम्बोधन गर्ने परिस्थिति हाम्रो अगाडि उभिएको छ । "स्वच्छ स्वस्थ एवं सम्मृद्धि बारेकोट निर्माण ! - गरीवी निवारण रोजगारी सिर्जन र उत्पादन बृद्धिमा हाम्रो अभियान !!" भन्ने बारेकोटको मुल नारालाई सार्थक बनाउन हामीले उपलब्ध स्रोत साधनहरुको जनउपयोगी परिचालनबाट नै बारेकोट समृद्धिको यात्रा आरम्भ गर्नुपर्ने छ । यस्तो वास्तविकतालाई आत्मसाथ गर्दै नीतिगत सुधार, प्रक्रियागत प्रभावकारिता र परिणाममुखी कार्यान्वयनको लागि नीति योजना र कार्यक्रम तर्जुमा हाम्रो अभिभारा हो । यो अभिभारा पुरागर्दै अगाडि बढ्न सक्नु पर्नेछ । गणतन्त्र स्थापना पछिको दोस्रो स्थानीय तहको निर्वाचन पछि बारेकोटी जनतामा समयानुकूल अपेक्षाहरुको बढोत्तरी भएको छ तर त्यस्ता अपेक्षाहरुको

सम्बोधन गर्ने स्रोतसाधनको उपलब्धता भने पुरानै छ। आवश्यकता बदलिएका छन् ती आवश्यकता पुरा गर्ने सम्भावना पुरानै छ। तथापी क्रमागत रुपमा सुन्दर र परिवर्तनको मार्ग खोल्न हामी प्रयासरत रहेकाछौं। हिजोको अभ्यास, अनुभव आजको लागि शिक्षा हुन सक्छ तर हुबहु त्यसको निरन्तरताबाट मात्रै निर्देशित हुने छुट हामीलाई छैन। तसर्थ विगतको समीक्षा वर्तमानको यथार्तता र भविष्यको उद्देश्य सहित आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ।

नेपालको संबैधानिक व्यवस्था अनुरूप शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, स्वच्छ वातावरण, सूचना, र सामाजिक न्याय जस्ता मौलिक हक एवम् राज्यका निर्देशक सिद्धान्तको आर्थिक उद्देश्यमा उल्लिखित राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई आत्मनिर्भर, स्वतन्त्र एवम् उन्नतशील बनाउँदै समाजवाद उन्मुख स्वतन्त्र र समृद्ध अर्थतन्त्र निर्माणका लागि स्थानीय स्तरमै सर्वाङ्गीण विकासको आधारशीला तयार गर्न नीति तथा कार्यक्रम निर्माण कार्यले मात्रै हामीले चाहेको परिवर्तन हुन सक्दैन। यसका लागि नीति तथा कार्यक्रममा समावेश विषयवस्तुहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न यथोचित स्रोत/साधनको सुनिश्चितता गर्नुपर्ने हुन्छ।

सभा सदस्य ज्यूहरु,

अब म आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधार प्रस्तुत गर्दछु।

नेपालको संविधान, २०७२ को भाग १९ मा स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था, अनुसूची-८ मा स्थानीय सरकारका एकल अधिकार सूची तथा अनुसूची-९ मा रहेको स्थानीय, प्रदेश र संघको साझा अधिकार सूची, तथा स्थानीय, प्रदेश र संघीय सरकारका कानूनमा रहेर यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा बारेकोट गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिका कार्य (सम्पादन) नियमावली, २०७९ बमोजिम गठित विभिन्न समिति (आर्थिक विकास समिति, पूर्वाधार विकास समिति, सामाजिक विकास समिति, राजस्व परामर्श समिति, वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति, अन्य समितिहरु स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति, विधायन समिति,

सार्वजनिक लेखा समिति, संस्थागत विकास तथा सुशासन समितिहरुबाट प्राप्त सिफारिस, प्राथमिकीकरण, पृष्ठपोषण, सुझाव तथा सल्लाहलाई वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमाको मुख्य आधारको रूपमा लिईएको छ। विभिन्न सम्बद्ध कानूनको व्यवस्था र संघीय, प्रादेशिक नीति, योजना, राष्ट्रिय लक्ष्य र गाउँपालिकाले तर्जुमा गरेको प्रथम पञ्चवर्षीय आवधिक योजनालाई पनि नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा आधारको रूपमा लिईएको छ। गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिको लागि सरोकार राख्ने राजनीतिकर्मी, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, विषयगत शाखा, कर्मचारी, शिक्षक, सुरक्षाकर्मी, पत्रकार तथा सम्पूर्ण बारेकोटबासी बाट प्राप्त राय, सुझाव तथा गाउँपालिकाको सार्वजनिक सुनुवाई २०८१ बाट प्राप्त सल्लाह सुझाव र जिज्ञासालाई समेत आधार मानि वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ।

सभासदस्य ज्यूहरु,

अब म चालु आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को हालसम्मका प्रमुख उपलब्धिहरुलाई संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गर्दछु।

१. गाउँपालिकाको हाल सम्म ६२.७९ प्रतिशत चालु र ४०.८२ प्रतिशत पुँजिगत खर्च प्रगति भएको छ।
२. आ. व. २०८१/८२ मा राष्ट्रपति हवाई उद्धार कार्यक्रम अन्तर्गत (२,जना) जटिल प्रकारका प्रसुती महिलाहरु र वडा नं. ६ को पहिरोमा परि सख्त घाइते हुने (१,जना) बालिकालाई हेलिकप्टर मार्फत प्रदेश अस्पताल सुर्खेतमा प्रेषण गरी उद्धार गरिएको छ।
३. बारेकोट गाउँपालिकाको न्यायिक समितिमा दर्ता भएका ७९ वटा विवाद मध्ये ५७ वटा विवादहरु फछ्यौँट गरिएको छ।
४. बारेकोट गाउँपालिका र मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र (CMC) नेपालको समन्वयमा मानसिक अस्वस्थ भएका विरामीहरुलाई मनोचिकित्सक डाक्टरबाट शिविर सञ्चालन गरिएको छ।
५. मानसिक स्वावलम्बन समूहका सदस्यहरुलाई २ दिने क्षमता विकास तालिम दिइएको छ।
६. मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र (CMC) नेपालको आर्थिक सहयोगमा मानसिक स्वास्थ्य समस्या भएका समूहका सदस्यहरुलाई प्रतिव्यक्ति ९००० (अक्षरूपी नौ हजार रुपैया) विउपूँजीको रूपमा सहयोग उपलब्ध गराइएको छ।

७. खाबारेकोट गाउँपालिकाको अनुदानमा मनोसामाजिक कार्यकर्तालाई छ (६) महिने मनोसामाजिक क्षमता विकास तालिम प्रदान गरिएको।
८. बारेकोटका वडा नं. ३ को मुलसाममा बर्थिङ सेन्टर स्थापना गरी सेवा विस्तार गरिएको छ।
९. सडक तर्फ ८००० मिटर नयाँ सडक, ४५०० मिटर स्तरोन्नती, २८० मिटर आर.सि.सि. ढलान, ८०० मिटर सडक मेसिनरी वाल, ३३० वटा ग्याविन जाली, पलम कडक्रिट स्टक्चर ५०० मिटर, सडक नाली ३५०० मिटर, निर्माण गरिएको छ।
१०. मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ३ वटा २ कोठे भवनहरू निर्माण गरिएको छ।
११. बारेकोट गाउँपालिका वडा नं. ५ को वडा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न भई सेवा प्रवाह सुरुगरिएको छ।
१२. बारेकोट गाउँपालिका परिसरमा फूल गमला, रङ्गरोगन लगायतका अन्य व्यवस्थापन गरिएको छ।
१३. अलग मानव अलग पशुघर निर्माण सम्बन्धी १२४ जना कृषकहरूलाई भैसी पालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिएको छ।
१४. आ.व. २०८१/०८२ को स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम अनुसार चालु आ.व. मा १२३ वटा अलग पशुघर निर्माण गरिएको छ।
१५. बारेकोट गाउँपालिका अन्तर्गत करिब ६,००० जना कृषकहरूका पशु उपचार, भेडा बाख्रामा खोप, कुकुर, भैसी र विरालाहरूमा रेविज विरुद्धको खोप, पशु स्वास्थ्य शिविर, कार्यक्रम मार्फत करिब ५०,६६३ पशु चौपायाहरूको उपचार गरिएको छ।
१६. आ.व. २०८१/०८२ मा बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत १०५२ जना सुनौला हजार दिने आमाहरूलाई अण्डा, कुखुरा, पोषण झोला र फिल्टर वितरण गरिएको छ।
१७. बारेकोट गाउँपालिका वडा नं. १ स्वास्थ्य चौकी रामीडाँडा र आधारभूत अस्पताल लिम्सालाई पोषण मैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणा गरिएको छ।
१८. आ.व. २०८१/०८२ मा प्रधानमन्त्री रोजगार र मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ३३० जना रोजगार विहीन विपन्न नागरिकहरूले रोजगारी प्राप्त गरेका छन्।
१९. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत १८ वटा र मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ९ वटा गरि जम्मा २७ वटा कामका लागि पारिश्रमिकमा योजनाहरू सम्पन्न भएका छन् भने ३०४ जनाले प्रत्येक्ष रोजगारी प्राप्त गरेका छन्।

२०. विश्व खाद्य कार्यक्रमको साझेदारीमा संचालनमा रहेको भूकम्पले क्षतिग्रस्त संरचना पुनःनिर्माण (REDI) कार्यक्रम मार्फत १७ वटा आयोजनाहरू सम्पन्न भएका छन् भने करिब २,५०० जनाहरूले प्रत्येक्ष रोजगारी प्राप्त गरेका छन्।
२१. स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) र गाउँपालिकाको साझेदारीमा भौतिक पूर्वाधार तर्फका १० वटा आयोजनाहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। जसबाट करिब ३०० जनाले रोजगारी प्राप्त गरेका छन्।
२२. सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो तथा विश्वसनीय बनाउन योजना व्यवस्थापन, वडा सिफारिस, न्यायिक व्यवस्थापन, अनलाइन राजस्व प्रणाली र अपाङ्ग परिचय पत्र तथा जेष्ठ नागरि व्यवस्थापन सफ्टवेयरहरूलाई पूर्ण रूपमा लागु गरिएको छ।
२३. गाउँपालिकाको दोस्रो आवधिक योजना निर्माण, डिजिटल प्रोफाइल अध्यावधिक तथा संस्थागत व्यवस्थापन तथा सर्वेक्षण (O & M) गरिएको छ।
२४. आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि भिडियो डकुमेन्ट्री निर्माण गरिएको छ।
२५. गाउँपालिकाको सामाजिक-आर्थिक विपन्नता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (SEV-IMS) सञ्चालनमा आएको छ।
२६. खानेपानी तर्फ बारेकोट गाउँपालिका र हेलभेटास नेपाल को सहकार्यमा बारेकोट-३ पहाडा मुल्साममा ६१ वटा, बारेकोट-४ मैनामा ११९ वटा, बारेकोट-६ तासीमा १०८ वटा गरि जम्मा २८८ वटा खानेपानी धारा निर्माण सम्पन्न गरिएको छ। यसैगरी बारेकोट गाउँपालिका र JRP/KIRDRAC Nepal को सहकार्यमा बारेकोट-७ मा ९९ वटा धारा पुर्निर्माण गरिएको छ। बारेकोट-१ मा १०४ वटा धारा र बारेकोट-७ मा ६७ वटा धारा मर्मत गरिएको छ। यसै गरी मुख्यमन्त्री रोजगार आयोजना अन्तर्गत बारेकोट-६ धुममा २९ वटा र बारेकोट-९ रंगरेममा ३१ वटा गरी ६० वटा धारा निर्माण सम्पन्न गरिएको छ। यसरी आ.व. २०८१/०८२ मा बारेकोट गाउँपालिकामा जम्मा ६१८ वटा धारा नयाँ निर्माण तथा मर्मत सम्पन्न गरिएको छ।
२७. गाउँपालिका भित्रका विभिन्न योजनाहरूमा २८ वटा पानीका नमुना संकलन गरि परीक्षण गरिएको छ।

२८. वातावरण र पानीका मुहानहरु संरक्षण सम्बन्धि माध्यामिक तहका ४६८ जना विद्यार्थीहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम गरिएको छ।
२९. व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा पञ्जीकरण सम्बन्धी कार्य पूर्ण रुपमा अनलाईन प्रणालीमा लगिएको छ। सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई थप प्रभावकारी बनाउन बैङ्किङ्ग Electronic Fund Transfer (EFT) प्रणाली मार्फत् ४,४९७ जनालाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।
३०. बारेकोट गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम अनुसार गाउँपालिका अन्तर्गतका बिदुर नागरिकहरुलाई बिदुर भत्ता प्रदान गरिएको छ।
३१. गरीबी निवारणको लागि उद्यम विकास कार्यक्रम मार्फत ३९ जना लघु उद्यमीहरुलाई सीप विकास तालिम तथा २० जना नयाँ उद्यमीहरुलाई उद्यमशीलता विकास तालिम प्रदान गरिएको छ।
३२. आरण व्यवसायलाई प्रबोधिकरण गर्न आरण सुधारको लागि १० वटा लघु उद्यमी समूहहरुलाई प्रविधि हस्तान्तरण गरिएको छ।
३३. अल्लोको धागो निकाल्ने ४ वटा मेशिन सहित ९ जनालाई सीप विकास तालिम प्रदान गरिएको छ।
३४. दुई वटा समूहका २० जना लघु उद्यमीहरुलाई इन्टरलकिङ्ग इट्टा उत्पादन सीप विकास तालिम प्रदान गरी २ वटा इन्टरलकिङ्ग इट्टा बनाउने मेशिन हस्तान्तरण गरिएको छ।
३५. गाउँपालिका भित्र सञ्चालित १३ वटा नयाँ व्यवसायहरु दर्ता भएका छन्।
३६. सार्वजनिक जवाफदेहीता तथा सूचनाको हक प्रत्याभूतिको लागि गाउँपालिकामा प्रवक्ता, गुनासो व्यवस्थापन अधिकारी, सूचना अधिकारी र बालकल्याण अधिकारिको व्यवस्था गरिएको छ।
३७. शैक्षिक सत्र २०८२ देखि लागु हुने गरी बारेकोट गाउँपालिकाको स्थानीय पाठ्यक्रम मा आधारित पाठ्यपुस्तक निर्माण गरी लागु गरिएको छ।
३८. बारेकोट गाउँपालिकाको स्थानीय शिक्षा योजना, २०८२ निर्माण गरिएको छ।

३९. बारेकोट गाउँपालिकाको पढ्दै कमाउँदै कार्यविधि, २०८१ निर्माण गरिएको। आगामी आर्थिक वर्षबाट उक्त कार्यक्रमलाई सामुदायिक विद्यालयमा लागुगरिनेछ।
४०. यस आर्थिक वर्षमा शारीरिक रुपमा अशक्त भएका विभिन्न वर्गका ४३ जनालाई अपाङ्गता परिचय-पत्र वितरण गरिएको छ।
४१. आर्थिक रुपमा विपन्न अनाथ १३ जना बालबालिकाहरूलाई विभिन्न स्थानमा पालनपोषण तथा शिक्षा दिक्षाको लागि सिफारिस गरिएको छ।
४२. घरेलुहिंसा न्यूनीकरणका लागि सासु-ससुरा, श्रीमान-श्रमती अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरी ४५ जनालाई अभिमुखिकरण तालिम सञ्चालन गरिएको छ।
४३. युनिसेफको आर्थिक सहयोग तथा गाउँपालिकाको समन्वयमा पालिका तथा वडा स्तरीय बाल क्लव तथा बाल अधिकार समिति गठन गरिएको छ।
४४. पिछडीएको वर्ग अन्तर्गत ४५ जना पिडित महिलाहरूका लागि क्षमता विकास तालिम प्रदान गरिएको छ।
४५. विद्यमान महिला हिंसा तथा बालविवाह न्यूनीकरण गर्न माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा लैंगिक हिंसा तथा बालविवाह न्यूनीकरण सम्बन्धी अभिमुखिकरण तालिम सञ्चालन गरिएको छ।
४६. छुवाछुत मुक्त समाज निर्माण गर्न दलित सचेतिकरण तथा सशक्तिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरि ४५ जनालाई अभिमुखिकरण तालिम प्रदान गरिएको छ।
४७. आ.व. २०८०/०८१ मा स्थानीय तहको संस्थागत विकास स्व-मूल्याङ्कन (LISA) ७७.७५% प्रतिशत, स्थानीय तहको वित्तीय जोखिम मूल्याङ्कन (FRA) ६४% प्रतिशत र राष्ट्रिय प्राकृत स्रोत तथा वित्त आयोग (NNRFC) ५७.८% प्रतिशत अङ्क प्राप्त भएको छ।
४८. वि.सं २०७७ सालमा बारेकोटका विभिन्न स्थानमा गएको बाढिपहिरोमा क्षति भएका ७१ घरधुरीका निजी आवासहरूको दोस्रो किस्ता भुक्तानी वितरण अन्तिम चरणमा छ।
४९. जाजरकोट भूकम्पबाट क्षति भएका घरपरिवारलाई अस्थायी आवासको रुपमा नेपाल सरकारबाट ५,१६९ र अन्य संघ संस्थाहरूबाट २६० वटा अस्थायी आवास निर्माण भई दोस्रो किस्ता रकम भुक्तानी गरिएको छ।

५०. बारेकोट गाउँपालिका अन्तर्गतका भूकम्पबाट प्रभावित ४,९५२ वटा निजी आवासहरूको विस्तृत क्षति आँकलन (DDA) सम्पन्न भएको छ।
५१. बारेकोट गाउँपालिका र प्रतिवद्ध-३ परियोजनाको सहयोग तथा सहजिकरणमा २४ जनालाई प्राथमिक उपचार तालिम र २४ जनालाई सामूदायिक खोज उद्धार तालिम प्रदान गरिएको छ।
५२. नेपाल कै पहिलो, बारेकोट गाउँपालिकाको विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यढाँचा, २०८१, निर्माण गरिएको छ।
५३. बारेकोट गाउँपालिकाको स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र (LEOC) स्थापना गरी चालु आ.व. २०८१/०८२ बाट सञ्चालनमा ल्याइएको छ।
५४. बारेकोट गाउँपालिकामा यसै आ.व. देखि घर बिमा कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइएको छ।
५५. भूमिहिन दलित, भूमिहिन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको लगत संकलन विवरण एकिन गरिएको छ।

सभा सदस्य ज्यूहरू,

सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय एकता, स्वाधीनता र स्वाभिमानलाई अक्षुण्ण राखी जनताको सार्वभौम अधिकार, स्वायत्तता र स्वशासनको आत्मसात गर्दै, राष्ट्रहित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनका लागि बारेकोटी जनताले पटक-पटक गरेको संघर्ष र बलिदानका गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण एवं शहीद तथा बेपत्ता र पीडित प्रति सम्मान गर्दै सामन्ती, निरंकुश, केन्द्रीकृत र एकात्मक राज्य व्यवस्थाले गरेको विभेद र उत्पीडनको अन्त्य गर्दै, सांस्कृतिक ऐक्यबद्धता, सहिष्णुता र सद्भावलाई संरक्षण एवं प्रवर्धन गर्दै; वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैंगिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गरी आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्प गर्दै मूल्य र मान्यतामा आधारित समाजवाद प्रति प्रतिबद्ध रही समृद्ध बारेकोट निर्माण गर्न; स्थानीय शासन व्यवस्थाको सुदृढीकरणको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्न यो सम्मानित सभामा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्दछु।

१. आर्थिक विकास

क) कृषि तथा पशुपंक्षी विकास

१. बारेकोट गाउँपालिकामा सम्भावित फलफूल खेती र बजार सम्बन्ध विस्तारका लागि पहल गरिनेछ।
२. बारेकोट गाउँपालिकामा उत्पादित फलफूल तथा तरकारीहरूलाई भण्डारण गर्न चिस्यान केन्द्र स्थापना गरिनेछ।
३. फलफूल खेती गरेका कृषकहरूको लागि लागत सहभागितामा बगैँचा व्यवस्थापन तथा सुधार कार्यक्रम गरिनेछ।
४. पशु व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न गाउँपालिकाको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा दुग्ध डेरी स्थापनाको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
५. मानव स्वास्थ्य र पशु स्वास्थ्य सुधारका लागि मानव घर र पशु घरलाई अलग गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
६. बारेकोट गाउँपालिकाको वडा नं. १, सिर्पाचौरमा अर्गानिक कृषिको सम्भावनालाई आर्थिक तथा प्राविधिक अध्ययनको साथै समुदायसँग समन्वय गरी आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ।
७. कृषि व्यवसायमा सहजता र उत्पादनमा अभिवृद्धि गर्नको लागि पकेट क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
८. अत्यावश्यक कृषि उपजमा बारेकोटलाई आत्मनिर्भर बनाउन भौगोलिक अवस्था वातावरण अनुकूल उत्पादन धान, मकै, गहुँ, जौ, कोदो, जस्ता अन्नबाली, सिमी, बोडी, केराउ, मास, मसुरो, गहत, चना, भट्मास आदि कोशेबाली, आलु, काउली, बन्दा, पिँडालु, फर्सी, काँक्रो, गाजर, लौका, स्कुस, करेला, गोलभेंडा जस्ता तरकारी बाली, अदुवा, लसुन, प्याज, बेसार, अलैंची, धनियाँ, मेथी, खुर्सानी, तेजपात, टिमुर आदिको परम्परागत खेतिको अलावा अन्य अन्न, फलफूल तथा तरकारी खेतिको संम्भाव्यता अध्ययन गरी माटो सुहाउँदो एक वडा एक उत्पादन कार्यक्रम संचालन गर्न विशेष पहल गरिनेछ।
९. बारेकोटमा ठेकी फल (Kiwi fruit) को राम्रो सम्भावना देखिएकोले व्यावसायिक किवी खेतीका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ।
१०. स्याउ, सुन्तला, केरा, कागती, ओखर, नास्पती, आरु, आरुबखडा, ठेकी फल (Kiwi fruit) जस्ता फलफूल खेतिका लागि संम्भाव्यता अध्ययन गर्न पहल गरिनेछ।

११. बारेकोटलाई तरकारीमा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि तरकारीको आयात प्रतिस्थापन गरी निर्यात प्रवर्द्धन गर्न कृषकहरुलाई तरकारी खेतिमा आकर्षित गर्न विशेष अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१२. बारेकोटमा उत्पादित कृषि उपजहरुको बजार व्यवस्थापन गर्न कम्तिमा महिनाको १ पटक हाटबजार लगाउने व्यवस्था मिलाइनेछ।
१३. पशुपालनबाट किसानहरुको आय आर्जन बृद्धि गर्न भेडा, बाख्रा र भैँसी पालन क्षेत्र निर्धारण गरी विशेष कार्यक्रम संचालन गर्न संघ र प्रदेश सरकारसँग सहकार्यको लागि पहल गरिनेछ।
१४. स्थानीय जातका कुखुरा, हाँस, टर्की जस्ता पन्छी व्यवसायीहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
१५. मौरीपालन र माछापालनको संभाव्यता अध्ययन गरी मौरी पालन र माछापालन व्यावसायलाई व्यवसायिक रुपमा सञ्चालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।
१६. पालिका भित्रका सम्पूर्ण वडाहरुमा पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गरी पशुजन्य महामारी नियन्त्रण तथा पशु उपचारको व्यवस्था गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१७. पशु विमा प्रवर्द्धन कार्यक्रम, पशु नस्ल सुधार कार्यक्रम, कृतिक गर्भधानको लागि राँगा, गधा, बोका, र थुमा खरिद र पशु पोषण सुधार जस्ता कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१८. गुणस्तरीय कृषि उत्पादन, उचित प्रशोधन, भण्डारण तथा बजारीकरण, वितरणमा सहजीकरण र नियमन गरी खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको लागि सरकारी, निजी, सहकारी र समुदायको साझेदारीमा कृषिमा आधुनिकीकरण, व्यावसायिकरण, यान्त्रीकरण, विविधिकरण एवं विशिष्टीकरण गर्ने र प्राङ्गारिक खेतीलाई प्राथमिकता दिने नीति लिइनेछ।
१९. युवा लक्षित कार्यक्रमका लागि बाँझो जमिनमा एकिकृत कृषि स्रोत केन्द्र स्थापना गर्न विशेष व्यवस्था गरिनेछ।
२०. सहकारी र स्थानीय समुदायको सहभागितामा व्यवसायिक कृषि योजना निर्माण गरी बिऊ, सिचाइ र प्राङ्गारिक मलको उचित संयोजन गरी उत्पादन मुलक व्यवसायमा बृद्धि गर्न जोड दिइनेछ।
२१. पशुपालन व्यवसायलाई व्यवसायिक बनाउन किसानहरुका लागि आधुनिक खोर निर्माण गर्न अनुदानको व्यवस्था मिलाइनेछ।

२२. किसान समुह समिति फर्महरुले पशु पालन सम्बन्धि नमुना कार्यक्रम गरे वापत उक्त किसान समुह समिति तथा फर्महरुलाई छनोटको आधारमा उच्च मुल्यांकन गरी कृषक प्रोत्साहान स्वरूप अनुदान प्रदान गरिनेछ।
२३. एकल महिला विपन्न वर्ग तथा पिछडीएको महिला समूहलाई छनोट गरी उन्नत जातका बाख्रा अनुदान कार्यक्रम स्थानीय कुखुरा अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२४. पशुपालन व्यवसायलाई थप व्यवस्थित र व्यवसायिक गर्न पशु तथ्याङ्क संकलन कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ।
२५. व्यावसायिक पशुपालन कृषकहरुको लागि गोठालो भत्ता दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२६. कृषि अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा समूह, संस्था, सहकारिका साथसाथै विपन्न किसान परिवारलाई समेत समावेश गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
२७. गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोतलाई वृद्धि गर्न राजस्व संकलनको दायरालाई वृद्धि गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
२८. बारेकोट गाउँपालिकामा सम्भावित जडिबुटी खेतीलाई प्राथमिकता दिइनेछ। सामुहिक जडिबुटी खेती स्थापना तथा सुरुवात गर्नेलाई विशेष प्रोत्साहान गरिनेछ।
२९. अव्यवस्थित पशु पालन व्यवसायलाई व्यवस्थित पशुपालन व्यवसायमा रूपान्तरण गर्नको लागि व्यक्तीलाई समयक्रम अनुसार लक्ष्यमा आधारित बनाई आवश्यक रणनीति, कार्यनीति तयार पारी प्रयोगमा ल्याइनेछ।
३०. बारेकोट गाउँपालिका पशुपालनको प्रचुर संभावना रहेको तर बारेकोटी जनता रोजगारको लागि दौडधुप गरिरहेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै बेरोजगारी समस्या सावधान गर्नको लागि समूहगत व्यवसायिक पशुपालनमा आवद्धता गराई आवश्यकताको आधारमा तालिम, गोष्ठी, समग्रीहरु, र अनुदान रकम बितरण गरिनेछ।
३१. पशु सेवा शाखाको गन्तव्य तय गरी सेवा प्रवाहलाई लक्ष्यमा केन्द्रिकृत गर्न आम कृषकको पुलको रुपमा स्थापित गराउनाको लागि पहल गरिनेछ।
३२. व्यवसायिक रुपमा पशु पालन गरेका कृषकहरुलाई प्रोत्साहन गर्नको लागि भैँसि सुत्केरी भत्ता प्रदान गर्न पहल गरिनेछ।

३३. पशुपालनको उच्च सम्भावना बोकेको बारेकोट गाउँपालिका वडा नं. ३ को पहाडा मुल्साममा पशु सेवा इकाई स्थापना गर्न पहल गरिनेछ।
३४. बारेकोट गाउँपालिका पशु सेवा शाखामा दर्ता भएका कृषक समुह समिति फर्महरु प्रोत्सान स्वरुप आवश्यक समग्रीहरु बितरण गर्न पहल गरिनेछ।
३५. बारेकोट गाउँपालिकामा पशुपालनको प्रचुर सम्भावना छ। भेडापालन व्यवसायलाई अझै ब्यापकता ल्याउनको लागी वडा नं. ३, ४ र ६ मा भेडा पालन पकेट कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याउन पहल गरिनेछ।

(क) सिँचाई

३६. कृषि उत्पादनको संभाव्यता अध्ययन गरी सिँचाइका श्रोतहरुको परिचालनका लागि बिशेष पहल गरिनेछ। यसका लागि संघ तथा प्रदेश सरकार सँगको सहकार्यमा कुलो तथा लिफ्ट सिँचाइ कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ। कृषि उत्पादनको संभाव्यता अध्ययन गरी खेतीयोग्य जमीनमा सिँचाइ सुविधा उपलब्ध गराउन सिँचाइ प्रणालीको विकास गरी कृषि उत्पादन कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ।
३७. जलउत्पन्न प्रकोपलाई न्यूनीकरण गर्न नदी, जोखिमयुक्त जलाशय, नदी तथा पहिरो नियन्त्रणका लागि प्रभावकारी योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
३८. नदि र खोलाको कटानबाट जोखिममा परेका बस्ति तथा खेतीयोग्य जमिन सुरक्षाको लागि विशेष पहल गरिनेछ।

(ख) कला संस्कृति तथा पर्यटन

३९. महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थानहरु हिमाल, ताल, सहासिक पदमार्ग, वन्यजन्तु र बहुमूल्य जडिबुटीहरुको पहिचान, प्रचार प्रसार, संरक्षण प्रवर्द्धनको लागि अनुगमन, नियमन तथा भिडियो डकुमेन्ट्री तयार गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
४०. यहाँका सबै ऐतिहासिक, धार्मिक, पुरातात्विक स्थल, संस्कृति, सभ्यताको खोज, संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिनेछ। साथै प्रचार प्रसारका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु जस्तै सामाजिक संजाल, वेबसाइट प्रयोगका साथै श्रव्य दृश्य सामग्री निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।
४१. जिल्लाकै सुन्दर बस्ति सिर्पाचौरमा होमस्टे संचालनका लागि आवश्यक आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा होमस्टे संचालनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।

४२. धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्र संरक्षण कला संस्कृतिको संवर्द्धन, पुरातत्व विभागमा सूचीकृत गराउने, पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि पार्कको स्थापना गर्ने आदि व्यवस्था मिलाइनेछ।
४३. बारेकोटको प्रसिद्ध देवता राँगाबाँचिलाको मन्दिर निर्माण गरी दैविक शक्तिपिठको रूपमा स्थापित गर्न विस्तृत योजना निर्माण भइसकेकोले आवश्यक कार्य अगाडि बढाइनेछ।
४४. पर्यटन प्रवर्द्धन र विकासका लागि आउने आर्थिक वर्षमा “बारेकोट चिनाउ अभियान” संचालनका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गर्न पहल गरिनेछ।
४५. बारेकोटको कला संस्कृति र बाजा संरक्षणका निम्ति विशेष व्यवस्था मिलाइनेछ।
४६. बारेकोट गाउँपालिकाको वडा नं. ३ मुलसामा पर्यटन प्रवर्द्धन र भविष्यमा बारेकोट गाउँपालिकामा आउनसक्ने जल संकटलाई न्यूनीकरण गर्न मानव निर्मित जलासय निर्माणको कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ।

(ग) उद्यम विकास,

४७. बाहिरबाट आयात हुने स्यानिटरी प्याडलाई निरुत्साहित गर्न स्यानिटरी प्याड उत्पादन सम्बन्धी तालिम संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
४८. गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मार्फत स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्यम विकासका लागि प्राविधिक सीप विकास तालिम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ।
४९. गाउँपालिका भित्र संचालनमा रहेका उद्योग तथा वाणिज्य फर्महरूलाई दर्ता, नविकरण, नाम सारी, ठाउँसारी, पूँजी वृद्धि तथा खारेजी प्रक्रयाको लागी कानूनी व्यवस्था मिलाइनेछ।
५०. उद्यमशीलताको विकास उद्यमी निर्माणको लागि उद्यम विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ।
५१. सीप सिक्सकेका व्यक्ति तथा उद्यमीहरूको लागि पुर्नताजकी तालिम सञ्चालन गरिनेछ। व्यावसाय सञ्चालन गरेका व्यावसायीहरूका लागि व्यावसाय प्रवर्द्धन गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

५२. गरीबी निवारण र आयआर्जनको लागि अल्लो, निगालो, बाँस, छाला ऊन जन्य उद्यम शिलताका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ साथै होजियारी सिलाई बुनाई सम्बन्धी आवश्यक तालिम सञ्चालनको व्यवस्था गरिनेछ।
५३. आंशिक रूपमा व्यावसाय गरीरहेका उद्यमीहरुलाई स्तरोन्नती गरी पूर्ण उद्यमी बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ।

(घ) उद्योग, वाणिज्य र सहकारी

५४. स्थानीय उद्यमशीलता विकास, उद्यम स्थापना र स्थानीय स्रोत साधनको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्न उद्यमशीलता प्रोफाइल निर्माण गरिनेछ।
५५. बारेकोटमा रहेका खनिज फलामखानी र तामाखानीको सम्भाव्यता अध्ययनका लागि संघ तथा प्रदेश सरकारको सहकार्यमा पहल गरिनेछ।
५६. बारेकोट गाउँपालिका वडा नं.-४, दहमा निर्माण गरिएको जडिबुटी संकलन केन्द्रलाई संचालनमा ल्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ।
५७. दैनिक उपभोग्य वस्तु तथा सेवा नियमित र सहज रूपमा आपूर्ति हुने व्यवस्था मिलाउनुका साथै नियमित अनुगमन तथा नियमन मार्फत बजारलाई व्यवस्थित गरिनेछ।
५८. बजारमा अवधि नाघेका खाद्यवस्तु र औषधि बिक्री वितरणमा रोक लगाइनेछ। दर्ता नभएका, उत्पादन मिति तथा मिश्रण उल्लेख नभएका र प्रयोग अवधि उल्लेख नभएका तयारी खाद्यवस्तु बजारमा बिक्री वितरणमा प्रतिबन्ध लगाइनेछ।
५९. खाद्यन्न आपूर्तिका लागि घाट बजारमा स्थापना भएको खाद्य डिपोमा खाद्यान्न आपूर्तिको व्यवस्था मिलाइनेछ र नुन आपूर्तिको लागि नुन डिपोको स्थापनाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
६०. तिन खम्बे अर्थ नीति अनुसार पालिका भित्र संचालनमा रहेका सम्पूर्ण सहकारीहरुलाई क्रियाशिल बनाउने र सहकारी संस्थासँगको साझेदारीमा आयआर्जन गरीबी निवारण सो-रोजगार सिर्जना सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

२. सामाजिक विकास

(क) शिक्षा, यूवा तथा खेलकुद

६१. दिवा खाजा व्यवस्थापन तथा क्षमता अभिवृद्धि र विद्यालय खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता कार्यक्रमका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ। विद्यालय दिवाखाजा व्यवस्थापनमा स्थानीय उपजहरुलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ।
६२. हालसम्म बारेकोट गाउँपालिमा उच्च शिक्षा प्रदायक शिक्षण संस्था नभएको र आगामी दिनमा पालिकामै उच्च शिक्षाको पहुँच हुनेगरी एउटा स्नातक तहको पठनपाठन गर्न क्याम्पस स्थापनाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
६३. यस पालिका भित्र सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरुका प्रधानाध्यापक मध्येबाट उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने १ जना प्रधानाध्यापकलाई प्रोत्साहन स्वरूप सम्मान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
६४. प्राविधिक शिक्षा तर्फ उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने MBBS, BE र LLB पढ्ने मध्ये एक जनालाई र Diploma & Bachelor Level पढ्ने एक जनालाई पढ्ने सहजता दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ। जस अन्तर्गत दलित छात्र छात्राहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ।
६५. गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयहरुमा वितरण गरिएको शिक्षण सिकाइ अनुदान (बालविकास, प्रावि, निमावि, मावि, कम्प्युटर सहायक र कार्यालय सहयोगी) लाई आवश्यकताको आधारमा थपघट र व्यवस्थापन गरिनेछ।
६६. शिक्षक दरबन्दीको अनुपातमा विद्यार्थी संख्या उच्च रहेका विद्यालयहरुमा शिक्षण सिकाइ अनुदानको व्यवस्था गरी शिक्षक दरबन्दी व्यवस्थापन गरिनेछ।
६७. भूकम्प पछिको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै विद्यालयहरुको भौतिक व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गरी शिक्षण सिकाइ कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन संघ, प्रदेश तथा अन्य दातृ निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी विद्यालयहरुमा थप भौतिक पूर्वाधारहरुको व्यवस्था गरिनेछ।
६८. स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित पाठ्यपुस्तक लेखन, छपाई कार्यलाई निरन्तरता दिई कक्षा ८ सम्म पुऱ्याइनेछ।
६९. गाउँपालिकाबाट संचालन अनुमति प्राप्त सामुदायिक बालविकास केन्द्रहरुमा दरबन्दी, भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्थापन गरी शिक्षण सिकाइलाई सहज तथा प्रभावकारी बनाउन

पहल गरिनेछ। साथै बालबिकास केन्द्रहरूलाई व्यवस्थापन गरी नमुना बालबिकास केन्द्रको रूपमा विकास गरिनेछ।

७०. शिक्षकहरूको पेशागत क्षमतालाई अभिवृद्धि गर्न पालिकास्तरमै थप तालिम तथा अभिमुखिकरणको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ। विद्यालयको तथ्याङ्कलाई व्यवस्थित र विश्वस्नीय बनाउनका लागि विद्यालयमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
७१. बालबालिकाहरूको अन्तर्निहित क्षमता तथा प्रतिभा प्रस्फुटनका लागि विद्यालयस्तरमा विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ।
७२. पाठ्यक्रम प्रबोधिकरण, शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण, स्थानीय स्तरमा संचालन गरिने विभिन्न परीक्षाको प्रभावकारी व्यवस्थापन तथा संचालन गरिनेछ।
७३. एक स्थानीय तह एक प्राविधिक धार विद्यालय अन्तर्गत श्री वीरेन्द्र ऐश्वर्य मा.वि. लिम्सामा सञ्चालित सिभिल इन्जिनियरिङ विषय कक्षा (९-१२) लाई गुणस्तरीय र व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र (CEHRD) तथा विश्व विद्यालयहरूसँग समन्वय गरि दक्ष प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्न जोड दिइनेछ।
७४. विद्यार्थी भर्ना र टिकाउ दरलाई प्रोत्साहित गर्दै दिगो र गुणस्तरीय शिक्षाको लागि सबै विद्यालयका बालबिकास कक्षा १ देखि ५ कक्षा सम्मका विद्यार्थीलाई पोषणयुक्त दिवा खाजाकार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
७५. विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरूको खोजि तथा पहिचान गरी विद्यालय शिक्षामा निरन्तरताका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरी विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरूको संख्यालाई शुन्य बनाइनेछ।
७६. विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूको नियमित बैठक घुम्ति रूपमा सञ्चालन गरिनेछ। साथै विद्यालयहरूले पालिकामा त्रैमासिक प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने कार्यको सुरुवात गरिनेछ।
७७. विद्यालयहरूको गुणस्तर सुधार, सिकाई सुदृढिकरण तथा कार्यसम्पादनमा थप सुधार गर्न आवश्यक कार्य अघि बढाइनेछ।
७८. शिक्षण संस्थाहरूलाई समयानुकूल प्रविधिमैत्री बनाउँदै विद्यार्थीहरूलाई आधुनिक सूचना प्रविधिको सिकाइ तर्फ अभिप्रेरित गर्दै लगिने छ। साथै यसै आर्थिक वर्षभित्र पहिलो चरणमा माध्यमिक र आधारभूत (६-८) सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूमा ई-हाजिरी जडान गरि प्रयोगमा ल्याइनेछ।

७९. अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुलाई स्रोत कक्षा सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ।
८०. नियमित शिक्षक विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रणाली विकास गरी शिक्षक विद्यार्थी प्रोत्साहन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
८१. बारेकोट गाउँपालिका भित्रका माध्यमिक विद्यालयहरुमा स्यानिटरी प्याडको सुरक्षित प्रयोगको लागि Vending Machine र Disposable Machine को व्यवस्था मिलाइनेछ।
८२. सामुदायिक विद्यालयहरुमा अपाङ्ग मैत्री, बाल मैत्री तथा छात्राहरुको लागि अनुकूल हुने भौतिक पूर्वाधारहरुको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
८३. बारेकोट गाउँपालिकामा नमुना विद्यालय स्थापनाका लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग आवश्यक पहल गरिनेछ।

(ख) स्वास्थ्य

८४. मृगौला प्रत्यारोपण, डाइलासिस, क्यान्सर पहिचान भएका विरामीहरुलाई मासिक रु. ५०००।— उपचार खर्च प्रदान कार्यक्रमलाई सञ्चालन गर्नका लागि सङ्घीय सरकारबाट सोधभर्ना हुने गरी आवश्यक पहल गरिनेछ।
८५. आम बारेकोटी नागरिकहरुको स्वास्थ्य आवश्यकता परिपूर्तिका लागि उपलब्ध हुने प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, निदानात्मक र उपचारात्मक सेवा जस्ता आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरुलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।
८६. मनोसामाजिक तथा मानसिक स्वास्थ्य समस्याबाट ग्रसित व्यक्तिहरुको सम्मानजनक रूपमा उपचारमा पहुँच वृद्धिहुने एवं आवश्यक सीप, ज्ञान तथा तालिमको व्यवस्था गरी सामाजिक मुलधारमा व्यवसायिक रूपमा पुनःस्थापनको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
८७. आधारभूत अस्पताल लिम्सालाई भौतिक तथा प्राविधिक जनशक्ति र उपकरणको व्यवस्था गरी सक्षम बनाई गुणस्तरीय सेवाप्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
८८. स्वस्थ जीवनशैली, पोषण, शारीरिक व्यायम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन र विकास गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।
८९. गाउँपालिका भित्र रहेका वर्थिङ सेन्टरहरुमा प्रसुति हुन नसकी जटिल अवस्थाका आमाहरुलाई आकस्मिक प्रेषणका लागि पालिकाको दररेट अनुसार एम्बुलेन्स खर्च व्यवस्थापन गरी मातृ तथा शिशु मृत्युदर शुन्य बनाइनेछ।

९०. मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र नेपाल (CMC Nepal) सँगको सहकार्यमा संचालित सामुदायिक मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक सहयोग कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन निरन्तरता दिइनेछ।
९१. मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र नेपाल (CMC Nepal) र यस गाउँपालिकाको सहकार्यमा सञ्चालित मनोसामाजिक परामर्श तथा उपचार कार्यक्रममा कार्यरत मनोसामाजिक परामर्श कर्ताको पारिश्रमिकको लागि व्यवस्था मिलाइनेछ।
९२. “स्वस्थ बारेकोट समृद्ध बारेकोटी” को स्थानीय लक्ष्य हाँसलि गर्न स्वास्थ्यका ६ स्तम्भहरूमा ध्यान दिइनेछ। (१) मानव श्रोत, (२) आर्थिक श्रोत, (३) औषधी औजार र उपकरण, (४) नेतृत्व तथा सुशासन (५) सूचना प्रणाली (६) स्वास्थ्य पूर्वाधार।
९३. तालिम प्राप्त दक्ष स्वास्थ्यकर्मी र सुचीकृत संस्थाहरूबाट निःशुल्करूपमा गर्भपतन सेवा सञ्चालन गर्न कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
९४. आकस्मिक अवस्थामा अक्सिजन आवश्यक पर्ने बिरामीलाई सर्वसुलभ तरिकाले अक्सिजन उपलब्ध गराउन आवश्यक पहल गरिनेछ।
९५. अति बिपन्न नागरिकहरूका लागि स्थानीय आपतकालिन आकस्मिक कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ।
९६. गाउँपालिका अन्तर्गतका ६० वर्ष नाघेका जेष्ठ नागरिकहरूको उपचारका लागि घुम्ति शिविर संचालन गर्ने प्रबन्ध मिलाइनेछ।
९७. बारेकोटबासीलाई सर्वसुलभ र गुणस्तरीय आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न आवश्यक नीतिगत, कानूनी र संरचनागत सुधार गरिनेछ।
९८. १५ शैयाको आधारभूत अस्पताल लिम्सामा राष्ट्रिय लक्ष्य अनुरूप गाउँपालिकाबाट आवश्यक सहयोग गरी थप विशेषज्ञ डाक्टरहरूको व्यवस्थापन गर्न पहल गरिनेछ। यसै वर्षबाट आधारभूत अस्पतालमा एक्सरे लगायतका विशेष उपकरण र सो संचालनका लागि स्वास्थ्यकर्मीलाई आवश्यक तालिम संचालन गर्ने र स्वास्थ्य केन्द्रबाट बिरामीलाई २४ सैं घन्टा सेवा प्रवाह गर्न थप सेवा सुविधाको व्यवस्था गरिनेछ।
९९. बारेकोट गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्रहरूलाई सेवा विस्तार गरी बर्थीङ्ग सेवा, प्रयोगशाला सेवा, दक्ष जनशक्ती सहित स्तरोउन्नती गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
१००. आधारभुत अस्पताल लिम्सामा भ्याक्सिन स्टोर गर्नका लागि कोल्डचेनको व्यवस्था गर्नुका साथै पालिका भित्रका बर्थीगं सेन्टरहरूलाई व्यवस्थित गर्दै अन्य स्वास्थ्य

संस्थाहरुमा आवश्यक पूर्वाधार तथा जनशक्ति व्यवस्थापन सुरक्षित सुत्केरी सेवा संचालन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

१०१. सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुमा अतिआवश्यक औजार उपकरण, स्टेचर फर्निचर जस्ता साधन श्रोतले सम्पन्न बनाउदै लगिनेछ।
१०२. जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी आमा र बच्चाको जीवन रक्षाका लागि हवाई उद्धार सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक समन्वय गरिनेछ।
१०३. स्वास्थ्यकर्मीहरुको सीप बिकासका लागि विभिन्न तालिम संचालन गर्न जिल्ला प्रदेश र संघीय सरकारसंग समन्वय गरी तालिम प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
१०४. पोषणसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकतामा राखी संचालन गरिनेछ।
१०५. कडा प्रकृतिका रोग लागि उपचार गर्न नसकेका नागरिकहरुका लागि उपचारको व्यवस्था मिलाउन पहल गरिनेछ।
१०६. संघीय सरकारसँगको समन्वयमा सबै नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा आवद्ध हुने व्यवस्था मिलाइनेछ।
१०७. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा सौर्य प्रणाली तथा इन्टरनेट जडान गरी प्रविधि मैत्री स्वास्थ्य नीति अवलम्बन गर्न पहल गरिनेछ।
१०८. क्षयरोग तथा कुष्ठरोगका बिरामीहरुको पहिचान तथा सहज उपचारको व्यवस्था मिलाइनेछ।
१०९. सरकारी तथा गैह्र सरकारी संघ संस्थाहरुसँगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिदै थप स्वास्थ्य क्षेत्रमा सहकार्य गर्ने संघ संस्थाहरुलाई कार्यक्रम लागु गर्न पहल गरिनेछ।
११०. बजार तथा वस्ति टोलहरुबाट उत्पादनहुने विभिन्न प्रकारको फोहोरमैलालाई निश्चित स्थानमा व्यवस्थित गर्न आवश्यकताको आधारमा डम्पिङसाईट तोकी फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गर्न आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ।
१११. सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुका लागि सहुलियत स्वरूप प्रदान गर्दै आएको प्रोत्साहन भत्ता आ.व. २०८२/०८३ मा पनि निरन्तरता दिइनेछ। साथै अवकास उमेरहद पुगेका र स्वैक्षिक अवकास जान चाहाने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई एकमुष्ट प्रोत्साहन दिने व्यवस्था गरिनेछ।
११२. लागतार २४ पटक वृद्धि अनुगमन गरी सामान्य तौल भएका बच्चा, आमाहरुका लागि प्रशंशा पत्र तथा पोशिलो उपहार वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्न व्यवस्था मिलाइनेछ।
११३. माध्यमिक विद्यालयका सम्पूर्ण किशोरिहरुलाई यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

११४. नव शिशुहरुको मृत्युदर घटाउन सुत्केरी भई चौविस घण्टा सम्म स्वास्थ्य संस्थामा बस्ने आमाहरुका लागि खाना खर्चको व्यवस्था मिलाइनेछ।
११५. आयुर्वेद सेवा लिन आउने सेवाग्राहीहरुलाई तोकिएका औषधिहरु निःशुल्क रुपमा उपलब्ध गराउन ओषधी खरिद गर्न पहल गरिनेछ।
११६. वाथ रोग लगायत हाड जोर्नी तथा नसा सम्बन्धी विभिन्न समस्यालाई न्युनीकरण गर्न “पुर्वकर्म तथा पञ्चकर्म” कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
११७. स्वस्थवृत्त, सद्वृत्त, आचार रसायन, आयुर्वेद जीवनशैली सम्बन्धी सचेतना, स्थानीय तहमा उपलब्ध हुने जडिबुटीको उपयोगिता तथा विद्यालय स्तरदेखि नै योग शिक्षाका बारेमा जानकारी दिन पालिकाका सबै माध्यमिक विद्यालयहरुमा आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रमलाई सञ्चालन गरिनेछ। साथै विद्यालयका प्रधानाध्यापक तथा स्वास्थ्य शिक्षकहरुका लागि आयुर्वेद सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ।
११८. आयुर्वेद तथा जडिबुटीहरुको बारेमा महिला स्वयंसेविकाहरुलाई जनाकारी दिई उनिहरु मार्फत स्थानीय जनतालाई जडिबुटीको परिचय, प्रयोग तथा महत्व बारे जानकारी दिन महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई जडिबुटी सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम गरिनेछ।

(ग) खानेपानी तथा सरसफाई

११९. पानीको जीवन उपयोगितालाई सिद्ध गर्न साझेदार संघ संस्थाहरुसँगको सहकार्यमा जल उपयोग गुरुयोजना अनुसार कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ।
१२०. खानेपानी तथा सरसफाईको दीर्घकालीन समस्या समाधान गर्न शुद्ध खानेपानी र स्वस्थ वातावरण निर्माणका लागि बिशेष पहल गरिनेछ।
१२१. स्वास्थ्य तथा सरसफाईका लागि खानेपानीको लक्ष्य पुरा गर्ने नीति अनुरूप “एक घर एक धारा” कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ, साथै विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, वडा कार्यालय लगायत सबै सार्वजनिक संस्थाहरुमा स्वच्छ पिउने पानीको सुविधा बिस्तार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१२२. खानेपानी योजनाहरुको दीर्घकालिन उपयोगिताका लागि हरेक योजनाहरुमा मर्मत संभार कोष स्थापना गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

१२३. WARMP-HELVETAS, पहाडी क्षेत्र विकास अभियान, लगायतका खानेपानीका क्षेत्रमा काम गर्ने संघ सँस्थाहरु सँगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिदै खानेपानीको समस्या समाधानको पहल गरिनेछ।
१२४. सरसफाई सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना बनाई सरसफाई लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै स्वच्छ वातावरण र स्वस्थ नागरिक निर्माणको अभियान सञ्चालन गरिनेछ। आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक स्थलहरुमा सार्वजनिक शौचालयहरु निर्माणका लागि पहल गरिनेछ।
१२५. एक घर एक धारा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न र दिगो व्यवस्थापनका लागि पालिका स्तरमा खानेपानी, सरसफाई, स्वच्छता तथा मर्मत सम्भार समिति गठन गरी परिचालन गर्ने व्यवस्था आ. व. २०८२/०८३ देखि मिलाइनेछ।
१२६. साना तथा ठुला खानेपानी योजना निर्माण तथा मर्मतका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार, मुख्यमन्त्री रोजगार र गाउँपालिकाको श्रम बैंकमा आवद्ध श्रमिकहरुलाई योजनागत विभाजन गरि कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ।
१२७. वातावरणीय शिक्षालाई प्रभावकारी बनाउदै फोहरमैला व्यवस्थापन कला र सीपलाई प्रत्येक व्याक्तिमा प्रसार गरिनेछ।
१२८. बारेकोट गाउँपालिकाका सबै बजार क्षेत्रबाट उत्पादन हुने फोहोरको उचित व्यवस्थापनका लागि गल्ने र जल्ने तथा नगल्ने र नजल्ने फोहोर वर्गीकरण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ। साथै ल्याण्ड फिलसाइट (डम्पिंग साइट) निर्माण गर्न सम्भाव्यता अध्ययन कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ।
१२९. स्थानीय, गैरसरकारी सस्था लगायतका संस्थाहरुको समन्वय सहकार्य एवं जवाफदेहितामा खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि कार्यक्रम प्रभावकारी ढंगबाट कार्यान्वयन गर्न पहल गरिनेछ।
१३०. "एक व्याक्ति एक विरुवा कार्यक्रमलाई" अभियानको रुपमा लागु गर्न जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबाट सुरु गर्दै समुदायस्तरमा बिस्तार गर्न पहल गरिनेछ।
१३१. वातावरण तथा पानीका मुहानहरु संरक्षण कार्यक्रम थप विस्तार गर्नको लागि माध्यामिक विद्यालयका ५०० जना बिद्यार्थीलाई चेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

(घ) महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक (लक्षित वर्ग)

१३२. बालश्रम, बालशोषण अन्त्य गर्न पालिका स्तरमा आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
१३३. जीवन संगिनी गुमाएका एकल पुरुषहरूका लागि बिदुर भत्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१३४. जातीय विभेद अन्तर्गत दलितहरू प्रति अमानवीय र निकृष्ट व्यवहार निरुत्साहित गर्न विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
१३५. दलित र गैर दलित युवायुवती बीच माघी विवाह भएमा त्यस्तो जोडीलाई रु.१ लाख प्रोत्साहान सहित सम्मान गरिनेछ।
१३६. एकल महिलाहरूको समूह निर्माण गरी समुहमा आधारित सामाजिक कल्याण र आयआर्जन उन्मुख कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१३७. साहारा विहिन, टुहुरा, बालबालिकाहरूको पालनपोषण र शिक्षा दिक्षाको प्रवन्ध गर्न संस्थागत अनाथालय स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ।
१३८. लागु औषधको उत्पादन, ओसारपसार र प्रोगलाई नियन्त्रण गर्न विशेष अभियान सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ।
१३९. बाल क्लव, बाल अधिकार समिति, महिला, आमा समूह तथा सहकारीहरूको क्षमता विकास तथा अभिमुखिकरण तालिम संचालन गरिनेछ।
१४०. जातिय विभेद, घरेलु हिंसा, लैंगिक हिंसा र बाल विवाह न्यूनिकरणका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
१४१. अपाङ्ग गरिचय पत्र वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै अपाङ्गता तथा पिछडिएका वर्गहरूको आर्थिक तथा सामाजिक अवस्था सुधारका कार्यक्रमहरू लागु गरिनेछ।
१४२. ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ।
१४३. बाल विवाह न्यूनिकरण, महिला हिंसा, घरेलु हिंसा, जातिय विभेद, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार, लागु औषध ओसार पसार सम्बन्धि जनचेतना/सन्देशमुलक मिडियो सामाग्री निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।
१४४. कक्षा १२ उत्तिर्ण गरी घरमै बसेका छात्रा/छात्रहरूका लागि IT Training and Job Placement कार्यक्रम लागु गरिनेछ।
१४५. महिला विकास तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ।

१४६. महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धि मनाइने विभिन्न दिवस तथा अभियानहरू संचालनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।

३. पूर्वाधार विकास तर्फ

१४७. अब बन्ने निजी तथा सार्वजनिक भवनहरू पूर्णरूपमा बारेकोट गाउँपालिकाको भवन निर्माण संहिताको पालना गरि भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माणमा जोड दिइनेछ। बारेकोट गाउँपालिकाका निजी आवास तथा सामुदायिक भवन निर्माणका लागि विभिन्न दातृ निकायहरूसँग समन्वय गरिनेछ।

१४८. संघ, प्रदेश सरकार तथा दातृ निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापनाको कार्यलाई द्रुत गतिमा अगाडी बढाइनेछ।

१४९. बारेकोट गाउँपालिका वडा नं ३ को मुल्साम वडा नं ६ को धुमा र वडा नं २ को सेरीका बस्तीहरूमा आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा सडकको सञ्जालन पुर्‍याएर यातायात सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

१५०. हाल सम्म निर्माण भई संचालनमा आएका सबै सडकहरूलाई बाह्र महिना यातायात संचालन गर्ने गरी सडकको स्तरोन्नती गर्न "विशेष सडक स्तरोन्नती कार्यक्रम" ल्याउने व्यवस्था मिलाउने छु। यसका लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकार तथा साझेदार निकायहरूसँग आवश्यक पहलकदमी थालनी गरीएकोछ।

१५१. दीगो पूर्वाधार विकासको आधुनिक मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा नयाँ आयाम स्थापित गर्ने गरी विकास योजनाहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्याङ्कन गरिनेछ।

१५२. हाल यस गाउँपालिकामा रहेको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउनको लागि टुक्रे योजना निर्माण गरी काम गर्ने परिपाटीलाई पूर्णरूपमा अन्त्य गरी सडक स्तरोन्नती अन्तर्गत सडक नाली मात्र निर्माण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइएको छ। सो काम गर्नका लागि गाउँपालिकाले समपुरक रकमको व्यवस्था गरिनेछ।

१५३. हाल सडक निर्माण गर्दा वातावरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन नगरी सडक निर्माण गर्ने गरिएको यथार्थ अवस्था छ। जसले गर्दा धेरै वन जंगलको क्षती हुने, वन्य जन्तुहरूको

लोप हुने भएकोले सडकको ट्रयाक खोल्दा अनिवार्यरूपमा वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन गरेर मात्र कार्य थालनी गर्नु पर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

१५४. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत सञ्चालित आयोजनाहरूको दीगोपना तथा प्रभावकारी बनाउनका लागि योजना निर्माण सामग्रीहरू खरिद गर्नका लागि समपुरक कोषको व्यवस्था गरिनेछ।
१५५. पालिका केन्द्र देखि सदरमुकाम सम्मको सडक सम्पर्क सहज बनाउन सडको स्तरोन्नती र सडक पुल निर्माण सुरु भएको छ, दोविल्ला खोला मोटरेवल पुल निर्माण कार्यलाई आ.व.२०८२/०८३ मा सम्पन्न गरिनेछ।
१५६. विगत आ.व. हरूमा कार्य संचालन भइ कार्य सम्पन्न हुन बाँकी विभिन्न आयोजनाहरूको कार्यसम्पन्न गर्ने कार्यलाई यो आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तरता दिइनेछ।
१५७. “उज्यालो बारेकोट” का लागि केन्द्रिय बिद्युत प्रसारण लाइन बारेकोटसम्म विस्तार र मर्मतका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
१५८. पालिका भित्र संचालित साना लघु जलबिद्युत आयोजनाहरूलाई एउटै प्रसारण लाइनमा एकिकृत गरी गाउँपालिका भित्र विद्युत प्रसारण तथा वितरण गर्ने संस्थागत व्यवस्था मिलाइनेछ।
१५९. लघु जलबिद्युत आयोजनालाई प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्न फलामे पोल विस्तार गर्न पहल गरिनेछ।
१६०. नलगाड जलबिद्युत परियोजनाको डि.पि.आर. प्राप्त गर्ने र लगानी कर्ता जुटाउन संघीय सरकारलाई अनुरोध गर्ने संरचनाको मुआब्जा तत्काल वितरणको व्यवस्था मिलाउन सरोकारवाला निकायहरूसँग अनुरोध गरिनेछ।
१६१. संघ तथा प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१६२. नेपाल सरकारले तोकेअनुसार बर्गीकरण गरीएका ग्रामिण सडक, शहरी सडक, संघीय सडक तथा राष्ट्रिय सडक (Village Road, City Road, Federal Road, National Highway) को मापदण्ड अवलम्बन गरिनेछ।
१६३. सडक, भवन र पुलहरूको मुल्यांकन गर्ने नयाँ प्रविधिको अवलम्बन गर्न प्राविधिकहरूको क्षमता विकासका तालिम संचालन गरिनेछ।
१६४. सडक आसपासमा हरियाली वातावरण निर्माण गर्न र सडक सुरक्षाका लागि वृक्षारोपन कार्यक्रम संचालन गर्ने कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइनेछ।

१६५. गाउँपालिकाबाट सञ्चालित योजनाहरूमा कामगर्ने कामदारहरूको सामुहिक दुर्घटना बिमा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

४. भवन तथा सहरी विकास :

१६६. जनता आवास, खर मुक्त छाना र एकिकृत बस्ती विकासको कार्यक्रमलाई संघ र प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा अगाडि बढाइनेछ।

५. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन :

१६७. बारेकोट भूकम्प २०८० बाट प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण प्रक्रिया राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणबाट डाटा स्तरिकरण भई आए लगत्तै अगडी बढाइनेछ।

१६८. वनजंगलको संरक्षणको लागि जिल्ला वन कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सामुदायिक वन र स्थानीय संघ संस्था तथा स्थानीय सरोकारवाला नागरिकहरूसँग सहकार्य गरी डढेलो, चोरी निकासी नियन्त्रण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।

१६९. सरकारी बाँझो जमिन, सडक, पानिका मुहान तथा पहिरो जोखिम क्षेत्रहरूमा वृक्षारोपन गर्न पहल गरिनेछ।

१७०. "हरियो वन बारेकोटको धन" भन्ने मान्यता विकास गरी वन अतिक्रमण रोक्न नीतिगत व्यवस्था गरिनेछ।

१७१. वातावरणीय स्वच्छता अभिवृद्धि तथा "जलवायु परिवर्तन हरित गृह प्रभाव रोक्न" हरेक वडाहरूमा वृक्षारोपन गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

१७२. जडीबुटीको खोजतलास संकलन र निकासीका लागि नीतिगत प्रवन्ध गरी बारेकोटमै जडीबुटी प्रशोधन केन्द्र स्थापनाका लागि विशेष पहल गरिनेछ।

१७३. गिट्टी, ढुङ्गा, बालुवा, माटो लगायतका प्राकृतिक सम्पदाको उचित र व्यवस्थित उपयोगको नीति र अन्य अतिक्रमणलाई नियन्त्रण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।

१७४. विपद्को पूर्वतयारी, खोज तथा उद्धार, राहत वितरण, पुनर्स्थापना र लेखाजोखा लगायतका सबै चक्रलाई आत्मसात् गरी समन्वयात्मक क्रियाकलापहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ।

१७५. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अमुल्य लोपोन्मुख वन्यजन्तु, जडिबुटी पाइने तर तिनिहरूको चोरी शिकारी तथा निकासी पैठारी हुने गरेकोले यसको नियन्त्रण तथा न्यूनीकरणका लागि आवश्यक नीति निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

१७६. बारेकोटको जडिबुटी संकलन र निकासीको लागि आवश्यक संस्थागत पहल गरिनेछ।

१७७. बाढी पहिरोका कारण बारेकोटका अधिकांश गाउँबस्तीहरू उच्च जोखिममा रहेकोले एकीकृत बस्ती व्यवस्थापन कार्यक्रम संघ तथा प्रदेश सरकारको सहकार्यमा अगाडी बढाइनेछ।
१७८. बाढी, पहिरो, भूक्षय रोक्नका लागि “रुख रोपौं, आफू बचौं र गाउँलाई बचाऔं” कार्यक्रमलाई अगाडी बढाउन पहल गरिनेछ।
१७९. नदि तथा खोलाको कटानमा परेर उच्च जोखिममा रहेका सबै वडाका अतिजोखिम युक्त बस्तीहरूमा बस्ती सुरक्षा गर्न तटवन्धन निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
१८०. नागरिकहरूलाई वर्षातको समयमा हुनसक्ने विपद्जन्य समस्या र जलजन्य प्रकोप नियन्त्रणका लागि सजगता अपनाइनेछ।
१८१. वर्षातको समयमा फैलन सक्ने महामारी र सरुवा रोगको प्रकोप बढ्न सक्ने सम्भावनालाई मध्यनजर गरी संघ, प्रदेश तथा दातृ निकायहरूको सहयोग र सहकार्यमा प्रभावकारी व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ।
१८२. जलवायु परिवर्तन तथा वातावरण व्यवस्थापन नीति तथा कार्यविधी बनाई पालिका भित्र कार्यान्वयन हुने प्रत्येक आयोजनाहरू जलवायुमैत्री बनाइनेछ। जसबाट जलवायु अनुकूलनमा टेवा पुग्नेछ।
१८३. फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन निर्माण गरि पालिका भित्र उत्पादन हुने फोहरलाई व्यवस्थापन गरिनेछ।
१८४. स्थानीय पूर्वाधार विकासलाई जलवायुमैत्री, उत्थानशिल, हरित पुनर्लाभ र श्रममूखि बनाई पूर्वाधार विकासको क्षेत्रलाई दिगो र समावेशी बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
१८५. पालिका तथा संघसंस्थाहरूबाट सञ्चालन गरिने पूर्वाधार निर्माण आयोजनाहरूमा वातावरण मैत्री नीति अवलम्बन गरिनेछ।
१८६. संभावित जोखिम स्थानहरूको भौगर्भिक अध्ययन मार्फत पहिचान र नक्सांकन गर्न पहल गरिनेछ।
१८७. बाढी तथा पहिरोको जोखिम कम गर्नको लागि विभिन्न निकायहरूसँग लागत साझेदारी गरी पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना र विकास गरिनेछ।
१८८. स्थानीय तहमा गरिएको भौगर्भिक अध्ययन प्रतिवेदनको आधारमा वर्ग २ मा रहेको बस्तीहरूमा अल्पिकरणको कामहरू गरिनेछ । सोको स्रोत व्यवस्थापनको लागि

जिल्ला, प्रदेश र संघीय सरकार समक्ष आवश्यक समन्वय र पहल गरिनेछ। अल्पीकरण योजना सञ्चालन गर्दा वातावरणमैत्री, प्रकृतिमैत्री र परम्परागत रैथाने ज्ञानलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

१८९. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक स्वयंसेवक कार्यदल गठन गरिनेछ। उक्त कार्यदललाई तालिमको व्यवस्था गर्न पहल गरिनेछ।
१९०. अति उच्च जोखिममा रहेका बस्तीहरूको पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापनाका लागि स्थानीय सरकारले व्यहोर्नुपर्ने लागत रकमको व्यवस्था गरिनेछ। पहिरो जोखिम (वर्ग २) बस्तीको प्राथमिकता तथा प्राविधिक सम्भाव्यताका आधारमा पहिरो जोखिम न्यूनीकरण गर्न विज्ञहरू संलग्न गराई प्राविधिक अध्ययन गर्ने र विस्तृत प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गर्न पहल गरिनेछ।
१९१. विपद् पोर्टलाई पूर्णता दिई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको कार्यलाई चुस्त दुरुस्त राख्न सुचना संकलन र अद्यावधिकलाई प्राथमिकताका साथ अघि बढाइनेछ।
१९२. जोखिमको सम्मुखमा रहेका बस्तीलाई अस्थायी स्थानान्तरणका लागि पहिचान भएका खुला तथा सुरक्षित स्थानमा अति आवश्यक पूर्वाधारहरूको सुनिश्चितता सहित अत्यावश्यक बस्तुहरूको व्यवस्था मिलाउन पहल गरिनेछ।
१९३. पूर्वाधार विकासको योजना तर्जुमा तथा निर्माण कार्य गर्दा जोखिम न्यूनीकरणको पक्षलाई एकिकृत गरी, कच्ची सडक आसपासको भिरपाखोमा अम्रिसो, बाँस, सिट्टो र भूजेत्रो रोपण गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ।
१९४. भू-उपयोग योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ। नापी विभाग बाट प्राप्त नक्साहरू लाई स्थानीय तहको आवश्यकताको आधारमा अद्यावधिक गर्नका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
१९५. विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा भएका असल अभ्यासहरूको अध्ययन अवलोकन तथा सिकाइ भ्रमणको व्यवस्था गर्न पहल गरिनेछ।
१९६. विपद् व्यवस्थापनलाई अन्य विषयगत क्षेत्रका क्रियाकलापहरूमा मुलप्रवाहीकरण गरिनेछ।

१९७. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि समपुरक कोषको व्यवस्था गरिनेछ।
१९८. विपद्मा सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमहरूलाई विपद् उत्तरदायि बनाइनेछ। सामाजिक सुरक्षा भत्ताको वितरण मनसुन अगावै गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।

६. बहुक्षेत्रीय पोषण (MSNP)

१९९. नेपाल सरकारको सन २०३० सम्म सबै स्थानीय तहहरूलाई पोषणमैत्री स्थानीय तह घोषण गर्ने लक्ष्य अनुरूप यस बारेकोट गाउँपालिका वडा नं १ लाई पोषण मैत्री वडा घोषणको अन्तिम तयारीमा रहेकोले आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ भित्र पोषण मैत्री वडा घोषण गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छ।
२००. गाउँपालिकाले बहुक्षेत्रीय पोषण योजना (MSNP) कार्यान्वयनको लागि आवश्यक नीति अबलम्बन गर्ने छ।
२०१. पोषण संवेदनशील तथा पोषण विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
२०२. बारेकोट गाउँपालिकामा महिला, किशोरी र बालबालिकामा हुने कुपोषणको अबस्थामा सुधार ल्याउने उद्देश्यका साथ बहुक्षेत्रीय पोषण योजनालाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्दै समपुरक कोष Matching Fund को व्यवस्था गरिनेछ।
२०३. बहुक्षेत्रीय पोषण योजना अन्तर्गत पोषण मैत्री स्थानीय शासन (NFLG) अबलम्बन गर्न पोषण मैत्री वडा घोषणा विशेष अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२०४. महिला, किशोरी र बालबालिकाहरूमा हुने कुपोषणको अबस्थामा सुधार ल्याउने उद्देश्यले नेपाल सरकार र बारेकोट गाउँपालिकाको प्राथमिकतामा रहेको बहुक्षेत्रीय पोषण योजना कार्यान्वयनलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ।
२०५. कडा कुपोषणबाट प्रभावित बालबालिकाको संख्या भएको क्षेत्रमा “पोषण यूक्त कुपोषण मुक्त” कार्यक्रम संचालन गर्न पहल गरिनेछ।
२०६. सुनौला हजार (१०००) दिने आमाहरूका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरी पोषणका बारेमा पैरवी गरिनेछ।
२०७. पोषण तथा खाद्य समितिलाई विषयगत कार्यक्रमहरू संचालन भए नभएको अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
२०८. कडा शीघ्र कुपोषण र मध्यम शीघ्र कुपोषणको व्यवस्थापनमा सुधार ल्याइनेछ।

- २०९. विद्यालय छोडेका किशोरीहरूलाई पोषण लगायत अन्य स्वास्थ्य सरसफाई सम्बन्धी आवश्यक ज्ञान र जीवन उपयोगी सीप सिकाउन पहल गरिनेछ।
- २१०. प्रत्येक घरमा पोषण मैत्री परिवारीक वातावरण तयार बनाउन जनचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- २११. सुनौला हजार (१०००) दिनका विपन्न महिलाहरूको पोषण सुधारका लागि आयआर्जन अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

७. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह, सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध।

- २१२. सेवा प्रवाहलाई प्रभाकारी र गुणस्तरीय बनाउन गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणको लागि जग्गा प्राप्ति प्रक्रियालाई अगाडि बढाइनेछ।
- २१३. राजश्वका क्षेत्रहरूलाई पहिचान गरी गाउँपालिकाको आन्तरिक आयलाई प्रभावकारी रुपमा सङ्कलन गर्न राजश्व सुधार योजना निर्माण गरिनेछ।
- २१४. यस गाउँपालिकाको हालसम्मको अझावधिक बेरुजु रु ९% प्रतिशत कायम रहेको छ। महालेखा परीक्षकको प्रतिवेदनले दिइएको सुझाव अनुसार आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, लेखा समितिको कार्यसञ्चालन कार्यविधि र बेरुजु फर्स्योट कार्यविधिलाई यसै अधिवेशनमा पारित गरी जारी गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। यस आवमा कायम भएको बेरुजु फर्स्योट गर्नेगरी बेरुजु फर्स्योट वर्षको रुपमा प्राथमिकता दिइनेछ। यसको लागि गाउँसभा अन्तर्गत रहेको सार्वजनिक लेखा समितिलाई नियमानुसार गठन/पुनर्गठन गरी कृयाशिल बनाइनेछ।
- २१५. बैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित र सीपयुक्त बनाउन तथा बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका श्रमिकहरूको सीप र पूँजीको अधिकमत उपयोग गरी गाउँमा नै व्यवसायिक बनाउन उनिहरूको सामाजिक तथा आर्थिक पुनः एकीकरणका गतिविधिहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ। यसको लागि गाउँपालिकाको श्रम आप्रवासन नीति तर्जुमा गर्न पहल गरिनेछ।
- २१६. बारेकोट गाउँपालिकामा पर्यटन पर्वद्धनका लागि बारेकोट गाउँपालिकाको पर्यटन विकास रणनीतिक योजना निर्माण गरिनेछ।
- २१७. बालविवाह न्यूनीकरणका लागि पालिका स्तरमा रणनीतिक योजना तयार गरिनेछ।

२१८. पशु सेवा शाखाको सेवा प्रवाहलाई प्राभवकारी बनाउन पशु सेवा शाखाको छुट्टै भवन निर्माणको लागि पहल गरिनेछ।
२१९. व्यवसायिक कृषिलाई प्रवर्द्धन गर्न कृषि विकास गुरुयोजना तयार गर्न पहल गरिनेछ।
२२०. यस गाउँपालिकालाई आगामी बर्ष देखि “कागज विहिन (Paper Less)” पालिकाको रूपमा अगाडी बढाउन, प्रत्येक शाखाहरूमा विद्युतीय प्रणाली अनलाईन मार्फत कार्य संचालन गर्न व्यवस्था मिलाइने।
२२१. विभिन्न सरकारी पोर्टल, अनलाईन सिफारिस, घटना दर्ता, SuTRA, जिन्सी व्यवस्थापन प्रणाली, योजना व्यवस्थापन प्रणाली, राजस्व मोडुल, न्यायिक, अपाङ्ग तथा जेष्ठ नागरिक व्यवस्थापन जस्ता अत्यावश्यकिय Software हरुलाई सञ्चालन गर्न पालिकाको जनशक्तिलाई सूचना प्रविधिमा आधारित पुर्नताजकी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
२२२. आवश्यक ऐन, नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका तथा निर्देशनहरू तयार गरिनेछ।
२२३. गाउँपालिकाको खरिद गुरुयोजना बनाई सार्वजनिक खरिद ऐन अनुसार खरिद प्रक्रियालाई अझै पारदर्शी तथा प्रभावकारी बनाइनेछ।
२२४. गाउँपालिका अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि क्षमता विकासको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। साथै गाउँपालिका तथा वडा र अन्य शाखाहरूको संस्थागत विकासका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
२२५. संस्थागत सर्वेक्षण तथा व्यवस्थापन (O&M) लाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
२२६. गाउँ प्रहरी गठनका लागि आवश्यक अध्ययन गर्न कार्यदल गठन गरी प्रक्रिया अगाडि बढाउन पहल गरिनेछ।
२२७. पालिकामा कार्यरत जनशक्तिलाई आ-आफ्नो सेवा र समूह अनुसार आवश्यकताका आधारमा जिम्मेवारी परिवर्तन सहित सेवामा गुणस्तरीयता अभिवृद्धि गर्न पुर्नताजकी तालिमको व्यवस्था गरी क्षमता विकास गरिनेछ।
२२८. भौगोलिक रूपमा सीमा जोडिएका र सामाजिक सम्बन्ध स्थापित छिमेकी पालिकाहरूसँगको सहकार्यमा सीमा क्षेत्र विकास कार्यक्रम संचालनका लागि पहल गरिनेछ।
२२९. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैह्र सरकारी संस्थाहरूद्वारा सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूलाई पारदर्शी र जवाफदेही बनाइनेछ।

२३०. विकास साझेदारहरुको सहयोगलाई स्थानीय प्राथमिकताको क्षेत्रमा बजेट प्रणाली र स्थानीय सञ्चित कोष मार्फत परिचालन हुने व्यवस्था मिलाइनेछ।
२३१. विकास साझेदारहरुबाट हुने कार्यक्रमहरु (सचेतना, अध्ययन, अनुसन्धान र पूर्वाधार विकास) स्थानीय सरकारको वार्षिक विकास कार्यक्रममा आवद्धता गराई लागु गरिनेछ।
२३२. स्थानीय सरकारको प्राथमिकतालाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक थप नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्था गर्दै लागिनेछ।
२३३. लागत अनुमान, सम्भाव्यता अध्ययन र विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार भएका परियोजनाहरुमा मात्र बजेट विनियोजन गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ साथै आवश्यकताका आधारमा नयाँ आयोजनाहरु संचालनका लागि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गर्ने काम अगाडि बढाइनेछ।
२३४. प्रदेश समन्वय परिषद्का बैठकबाट लिइने निर्णय र गरिने साझा प्रतिबद्धतालाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्न प्रदेश सरकारलाई सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ।
२३५. शान्ति सुरक्षा कायम गर्न वडा नं ३ मुलसाम, वडा नं ४ दह वडा नं ६ घर्तिगाउँमा अस्थायी प्रहरी चौकी स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ।
२३६. सूचनाको हक प्रेस स्वतन्त्रता तथा सुशासन प्रवर्द्धनका लागि पत्रकारहरुको सहभागितामा सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण तथा सामाजिक परीक्षणको वृत्त चित्र निर्माण, प्रसारण तथा प्रसारणमा जोड दिइनेछ।

द. विज्ञान, सूचना, सञ्चार तथा प्रविधि

२३७. हाल सञ्चालनमा रहेका सफ्टवेयर, डकुमेन्ट्री, ऐन नियमावलीहरु तथा कार्यालयबाट सिर्जना हुने विद्युतीय कागजातहरुलाई व्यवस्थापन तथा दिगो रुपमा सुरक्षित भण्डारण गर्न गाउँपालिका भित्र डाटा सेन्टरको स्थापना गरिनेछ।
२३८. वडा नं. ३, ६ र ७ का केहि भूभागहरुमा नेपाल टेलिकमको नेटवर्कले काम नगर्ने हुँदा यस आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा सेवा विस्तारको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
२३९. गाउँपालिकाबाट प्रवाह गरिने सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, जनमुखी बनाउन जनतासँग कम्प्युटर मोबाइल मार्फत संवाद तथा अन्तरक्रिया गरी, सेवा उपभोग प्रक्रियाबारे, जानकारी दिने AI Chatboat निर्माण गरिनेछ।

२४०. गाउँपालिका, शाखा वडा कार्यालयहरू र स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई फोन सम्पर्कमा जोड्न हाल प्रयोग भईरहेको फाइबर नेटलाई सेवा विस्तार गरी IP Phone र CC Camera जोड्न प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ।
२४१. इन्टरनेट सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि गाउँपालिका केन्द्र सम्म पुगेको फाइबर नेटलाई आगामी आ.व. मा शाखा, वडा कार्यालय स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सेवा विस्तार गरिनेछ।
२४२. कार्यालय व्यवस्थापन तर्फका अत्यावश्यकिय सफ्टवेयरहरू व्यावसाय दता प्रणाली, कृषि/भेटेरिनरी व्यवस्थापन जस्ता Software हरूलाई लागु गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
२४३. निजी सेवा प्रदायकहरूसँग सम्झौता गरी होस्टिङ गरिएका Software हरूको सम्झौता खारेज गरी राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र (NITC/IDMC) वा गाउँपालिकाको डाटासेन्टरमा होष्टिङ गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
२४४. आगामी दिनहरूमा क्रमशः यस पालिकालाई **e-Government** को रुपमा पूर्ण डिजिटाइज गरी Paper Less बनाउन आवश्यक प्रक्रिया अघि बढाइनेछ।
२४५. Digital Palika घोषणा गर्न आवश्यक पूर्वाधार निर्माणको लागि पहल गरिनेछ।
२४६. बारेकोट गाउँपालिकाको आम सञ्चार नीति निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।

९. प्रधानमन्त्री रोजगार

२४७. बढ्दो बेरोजगारी समस्या समाधान गरी रोजगारी सिर्जनाका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ। कामदारको खातामा पैसा पुग्ने ब्यवस्था गरी रोजगार प्रवर्द्धन गर्नेकामलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२४८. उपभोक्ता समिति गठन तथा परिचालन कार्यविधि अनुसार सीमान्तकृत वर्गको नेतृत्व, सहभागिता र सबैको स्वामित्व गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
२४९. आ.व.२०८२/०८३ देखि संचालन हुने प्रधानमन्त्री तथा मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट संचालन हुने योजनाहरूको काममा युवा सहभागिता, महिला सहभागितालाई सुनिश्चित गरिनेछ।
२५०. सबै वडामा बेरोजगारहरूको सुचीकरण गरी उनीहरूका लागि बिशेष रोजगारको प्रबन्ध गरिनेछ।

२५१. लगानीको अभावमा ब्यबसाय गर्नबाट बन्चितहरुका लागि बित्तिय संस्थाहरुको लगानी सुरक्षित गर्न आवश्यक बजेटको ब्यबस्था गरी यहि आर्थिक बर्षबाट बारेकोटमा बैकिङ्ग लगानीको बातावरण निर्माण गरिनेछ।
२५२. रोजगार सेवा केन्द्रमा कार्यरत रोजगार सहायक र प्राविधिक सहायकहरुको श्रम रोजगार तथा समाजिक सुरक्षा मन्त्रालयबाट अषाढ मसान्त सम्म थप व्यवस्था नगरिएकाले जनशक्ति ब्यवस्थापनका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
२५३. श्रम बजार पहिचान र रोजगारी सिर्जनाका लागि बिशेष पहल गरिनेछ।

गाउँ सभा सदस्य ज्युहरु !

२५४. संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानलाई प्रभावकारी रुपमा परिचालन गरिनेछ।
२५५. सञ्चालन खर्चलाई निश्चित सीमाभन्दा बढ्न नदिन अनिवार्य दायित्व सिर्जना हुनेतर्फ सजग रही पूँजी निर्माण हुने क्षेत्रमामात्र लगानी केन्द्रित गरी खर्च गर्ने क्षमता बढाउँदै लगिनेछ।
२५६. उपलब्ध साधन तथा स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्न योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्राथमिकीकरण गर्न स्वचालित पद्धतिको अवलम्बन गरिनेछ।
२५७. दीर्घकालीन सोचका आधारमा आवधिक योजनालाई अद्यावधिक गर्दै त्यसको आधारमा वार्षिक बजेट र विकास कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ।
२५८. संघ र स्थानीय तह, प्रदेश र स्थानीय तहको साझेदारीमा सम्पन्न गर्न सकिने तथा स्थानीय तह स्वयंले सञ्चालन गर्ने सम्भावित आयोजनाहरुको सूची तयार गरिनेछ।
२५९. वार्षिक बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, सार्वजनिक खर्च लेखाङ्कन र प्रतिवेदन लगायतका कार्यहरु तथ्य र मापदण्डको आधारमा गर्ने गरी वित्तीय जवाफदेहिता सम्बन्धी नीतिगत, कानूनी र संरचनागत व्यवस्था गरिनेछ। यसका लागि नेपाल सरकार द्वारा स्वीकृत सुत्र नामक सफ्टवेयरमा आधारित प्रविधिलाई पूर्ण रुपमा अवलम्बन गरिनेछ।
२६०. प्रभावकारी अनुगमन तथा मूल्यांकन पद्धतिको विकास गरिनेछ।
२६१. आयोजना तयारीका सम्पूर्ण चरणहरु पूरा नभएसम्म कार्यान्वयनका लागि बजेट व्यवस्था गरिने छैन।

२६२. एक आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न हुन नसक्ने पालिकाका महत्वका आयोजनाहरूलाई मात्र आयोजना तयारीका सम्पूर्ण चरणहरू पूरा भएपछि बहुवर्षीय आयोजनाको रूपमा बजेट व्यवस्था गरिनेछ। यसका लागि आयोजना तयारी फिल्टर बनाई लागु गरिनेछ।
२६३. नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा पालिका भित्र सञ्चालित योजनाहरूको प्रभावकारी रूपमा अनुगमन र मूल्यांकन गरिनेछ।
२६४. पालिका भित्र सञ्चालित आयोजनाहरूको प्रभावकारी अनुगमनका लागि अनुगमन समितिको प्रत्यक्ष निगरानीमा स्थलगत अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
२६५. उपाध्यक्षको नेतृत्वमा रहने योजना अनुगमन समितिबाट प्राप्त सुझाव तथा निर्देशनलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
२६६. आवश्यकता अनुसार आयोजनाहरूको तेस्रो पक्षबाट अनुगमन मूल्यांकन गर्ने कानूनी प्रबन्ध मिलाइनेछ।
२६७. प्रभावकारी अनुगमनका लागि सूचना प्रविधिको विकास गरिनेछ र अनुगमनबाट प्राप्त नतिजाको समीक्षा गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ।
२६८. पञ्जीकरण सम्बन्धी कामकाजलाई प्रभावकारी बनाउन पञ्जीकरण अधिकारी तथा लेखा सहायकहरूलाई आवश्यकताका आधारमा व्यवस्थापन गर्दै क्षमता विकासका आवश्यक कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२६९. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीलाई सुदृढीकरण आयोजनालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ।
२७०. सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीलाई थप विश्वासनीय बनाउनलाई लाभग्राही परिचय पत्र (पासबुक) को व्यवस्था गर्न प्रबन्ध मिलाइनेछ।
२७१. व्यक्तिगत घटना दर्तालाई व्यवस्थित बनाउनका लागी आफलाइन घटना दर्ता भएको वडाहरूको अनलाइन प्रविष्ट गरी डिजिटाइजेसन गर्न व्यवस्था मिलाइनेछ।
२७२. कानूनी शासनको प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक कानून निर्माण, कानूनी सचेतना, कानूनी परामर्श, कानूनी साक्षरता तथा कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ।
२७३. समग्र शासकीय कार्य सम्पादनमा आम जनता, नागरिक समाज, सञ्चार क्षेत्र, राष्ट्रसेवक कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरू सबैले आ-आफ्नो जिम्मेवारी गम्भिरतापूर्वक वहन गरी नागरिक वडापत्र, सार्वजनिक सुनुवाई, सरकारी काम र निर्णयको पारदर्शिता, जनलेखा परीक्षण जस्ता नवीन शासकीय उपक्रम सञ्चालन गरी गाउँपालिकामा सुशासनको प्रत्याभूती गराइनेछ।

अन्तमा, प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तयारीका क्रममा रचनात्मक, महत्वपूर्ण सल्लाह, सुझाव दिने विशेष र योगदान गर्नु हुने गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरु, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, कर्मचारी साथीहरु, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी तथा सम्पूर्ण बारेकोटबासीहरुप्रति हृदयदेखि हार्दिक आभार सहित कृतज्ञता प्रकट गर्दछु। तपाईंहरुको स्वस्थ आलोचना रचनात्मक सल्लाह सुझाव सदैव प्राप्त भइरहनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

धन्यवाद !

वीर बहादुर गिरी
अध्यक्ष